

RAZVOJNA PSIHOPATOLOGIJA

«... suvremena razvojna psihopatologija oblikovala je pristup koji u proučavanju i tumačenju porijekla i procesa nastajanja različitih oblika poremećaja uzima u obzir transformacije u fenomenologiji poremećaja s obzirom na međusobnu interakciju različitih faktora (dob, spol, rizične i zaštitne čimbenike, multideterminiranost i interakciju u tumačenju etiologije, i dr.). Razvojna psihopatologija nije novi teorijski model jer u svojim principima ona obuhvaća dosadašnje teorijske tradicije na ovom području (teorijske paradigme iz razvojne psihologije, kliničke psihologije djetinjstva i mladosti, dječje psihijatrije i sl.). Razvojna psihopatologija ne favorizira niti jednu od postojećih paradigmi, niti naglašava posebnu važnost neke od njih. Razvojna psihopatologija nije niti eklektička ili integrativna teorija, premda bi se to moglo pomisliti s obzirom na integrativne postupke u istraživanjima i tumačenjima. Razvojna psihopatologija je u tom smislu prvenstveno način mišljenja, pristup razumijevanju razvoja i psihopatologije».

Vulić-Prtorić A. (2001) **Razvojna psihopatologija: normalan razvoj koji je krenuo krivim putem**
Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, 40 (17), 161-186.

PLAN I PROGRAM RADA

UVOD: fenomenologija, klasifikacija i prevalencija psihičkih poremećaja u djetinjstvu i adolescenciji; rizični i zaštitni faktori u razvoju poremećaja

SUVREMENE TEORIJSKE PARADIGME U RAZVOJNOJ PSIHOPATOLOGIJI: psihodinamski, bihevioralni, kognitivni i integrativni pristupi; ekološki i transakcijski modeli u razvojnoj psihopatologiji

SPECIFIČNI POREMEĆAJI U DJETINJSTVU I ADOLESCENIJI: anksiozni i depresivni poremećaji, gubitak i tugovanje, psihosomatske smetnje, poremećaji u ponašanju, psihotični poremećaji, fenomenologija zlostavljanja i zanemarivanja djece;

KLINIČKO ISPITIVANJE I PROCJENA: osnove i specifičnosti psihodijagnostike u djetinjstvu i adolescenciji;

TERAPIJSKI PRISTUPI: psihoanalitički pristupi, klijentom usmjerena terapija, bihevioralne i kognitivne tehnike, obitelj u psihoterapiji djece i adolescenata, istraživanja efikasnosti različitih terapijskih pristupa

POPIS LITERATURE

- Wenar C. (2003) *Razvojna psihopatologija i psihijatrija: od dojenačke dobi do adolescencije*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Vulić-Prtorić A., Cifrek-Kolarić M. (2011) *Istraživanja u razvojnoj psihopatologiji*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Carr A. (1999) *The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*, London & New York: Routledge.
- Cicchetti D., Cohen D.J. (2006) *Developmental Psychopathology*, New Jersey: Wiley & Sons, Inc.
- Nietzel M.T., Bernstein D.A., Milich R. (2001) *Dječja klinička psihologija*, u knjizi *Uvod u kliničku psihologiju*, Jastrebarsko: Naklada Slap, str.365-413.
- Galić S. (2002) *Neuropsihologijski testovi i baterije testova za primjenu u dječjoj dobi*, u knjizi *Neuropsihologijska procjena*, Jastrebarsko: Naklada Slap, str. 309-341.

POREMEĆAJI U DJETINJSTVU I ADOLESCENCIJI

- Nikolić S. (1988) *Mentalni poremećaji u djece i omladine I.-III.*, Šk. knjiga, Zgb.
- Davison G.C., Neale J.M. (1999) *Emocionalni poremećaji i poremećaji ponašanja u djetinjstvu i adolescenciji*, u knjizi *Psihologija abnormalnog doživljavanja i ponašanja*, Jastrebarsko: Naklada Slap, str. 491-525.
- Glascoe P.F. (2002) *Suradnja s roditeljima: upotreba roditeljske procjene dječjeg razvojnog statusa – PEDS u otkrivanju razvojnih problema i problema ponašanja*, Jastrebarsko: Naklada Slap.

POREMEĆAJI RASPOLOŽENJA

- Dyregrov A. (2002) *Tugovanje u djece*, Zagreb:Educa
- Martin G. (1997) *O.K. je biti tužan*, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb
- Seligman M. (2005) *Optimistično dijete*, Zagreb: IEP-D2
- Stanić I. (1999). *Samoubojstvo mladih- velika zagonetka*, Zagreb: Medicinska naklada.
- Vulić-Prtorić A. (2007) *Depresivnost u djece i adolescenata*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Živković Ž. (2006) *Depresija djece i mladih*. Đakovo: Tempo

POREMEĆAJI HRANJENJA

- Ambrosi-Randić N. (2002) *Razvoj poremećaja hranjenja*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Škoro T. (2009) *Tajna bulimije. život pod maskama*, Pula : Vanis
- Vidović V. (1998). *Anoreksija i bulimija: psihodinamski pogled na uzroke i posljedice bitke protiv tijela u adolescentica*, Zagreb: 4P.

ADHD

- Hughes L., Cooper P. (2009) *Razumijevanje djece s ADHD sindromom i pružanje potpore : strategija za nastavnike, roditelje i ostale stručnjake*, Jastrebarsko : Naklada Slap
- Kocijan-Hercigonja D. i sur. (2002) *Hiperaktivno dijete*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Taylor J.F. (2008) *Djeca s ADD i ADHD sindromom*, Zagreb: Veble Commerce

POREMEĆAJI U PONAŠANJU

- Essau C., Conradt J. (2006) *Agresivnost u djece i mladeži*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Lebedina Manzoni M. (2007) *Psihološke osnove poremećaja u ponašanju*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Keresteš, G. (2002) *Dječje agresivno i prosocijalno ponašanje u kontekstu rata*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Rumpf J. (2009) *Vikati, udarati, uništavati: Kako postupati s agresivnom djecom*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Petermann F., Petermann U. (2010) *Trening s agresivnom djecom*. Jastrebarsko: Naklada Slap.

PERVAZIVNI RAZVOJNI POREMEĆAJI

- Baron-Cohen S. (2000) *Autizam: činjenice*, Split: Centar za odgoj i obrazovanje Juraj Bonačić
- Haddon M. (2003) *Neobičan događaj sa psom u noći*, Zagreb: Izvori
- Nikolić S. (2000) *Autistično dijete*, Zagreb: Prosvjeta
- Remschmidt H. (2009) *Autizam: pojavni oblici, uzroci, pomoć*, Jastrebarsko : Naklada Slap
- Stacey P. (2005) *Dječak koji je volio prozore: otvaranje srca i uma djeteta s teškoćama u razvoju*. Lekenik : Ostvarenje
- Tammet D. (2009) *Rođen jednog plavog dana*, Zagreb: Fraktura

STRES I TRAUME

- Miller A. (1995) *Drama djetinjstva*, Zagreb: Educa
- Olweus D. (1998) *Nasilje među djecom u školi*, Zagreb: Školska knjiga
- Killen K. (2001) *Izdani-zlostavljana djeca su odgovornost svih nas*, Zagreb: Društvo za psihološku pomoć
- Pećnik N. (2003) *Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Lacković – Grgin K. (2000). *Stres u djece i adolescenata*, Jastrebarsko: Naklada Slap.

PSIHOTERAPIJA

- Ayers J.A. (2002) *Dijete i senzorna integracija*, Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Bastašić Z. (1988) *Lutka ima srce i pamet*, Zagreb: Školska knjiga
- Bettelheim B. (1983) *Ljubav nije dovoljna: Liječenje emocionalno poremećene djece*, Naprijed, Zagreb.
- Chethik M. (2008) *Tehnike u dječjoj terapiji: psihodinamske strategije*, Zagreb: Alineja
- De Zan D. (1994) *Crtež i slika u psihoterapiji djece*, Zagreb: HPKZ

- Freud A. (2002) *Uvod u tehniku dječje psihoanalize*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Good P.E. (1993). *Kako pomoći klincima da si sami pomognu*, Zagreb: Alinea.
- Gordon T. (1996). *Škola roditeljske odgovornosti*, Zagreb: Poduzetništvo Jakić.
- Greenspan S.I., Wieder S., Simons R. (2003) *Dijete s posebnim potrebama: poticanje intelektualnog i emocionalnog razvoja*, Lekenik: Ostvarenje.
- Greenspan S. (2003) *Sigurno dijete: kako pomoći djeci da se osjećaju zaštićeno i sigurno u promjenjivom svijetu*, Lekenik: Ostvarenje
- Greenspan S. (2009) *Sjajni klinici: kako pomoći djetetu da razvije 10 kvaliteta potrebnih za zdrav, sretan i uspješan život*. Buševac: Ostvarenje
- Greenspan S. (2008) *Zahtjevna djeca: razumijevanje, podizanje i radost s pet „teških“ tipova djece*. Buševac: Ostvarenje
- Juul J. (1995) *Razgovori s obiteljima: Perspektive i procesi*, Zagreb: Alinea
- Juul J. (2006) *Vaše kompetentno dijete*, Zagreb: Naklada Pelago
- Kempler W. (1994) *Načela obiteljske geštalt terapije*, Zagreb: Alinea
- Linn M. (2006) *Terapijske vježbe kod psihomotoričkih razvojnih smetnji*, Jastrebarsko: Naklada Slap
- Ouklander V. (1997) *Put do dječjeg srca: geštaltistički psihoterapijski pristup djeci*, Zagreb: Školska knjiga
- Winnicot D. (1997) *Djevojčica Piggie*, Zagreb: Prosvjeta
- Wubbolding R.E. (1999). *Realitetna terapija u radu s djecom*, Zagreb: Alinea.